

JURYRAPPORT

Carla Atzema Soroptimistprijs 2026

Uitreiking: 16 april 2026, Pakhuis de Zwijger, Amsterdam

De jury

De jury van de Carla Atzema Soroptimistprijs 2026 bestond uit de volgende leden:

Juryvoorzitter: Maartje Laterveer

Juryleden: Emine Uğur, Janneke van Heugten, Zoë Papaikonomou, Carolien Demey

De jury is op 20 maart 2026 bijeengekomen om de winnaars van de hoofdprijs en de aanmoedigingsprijs te bepalen. Janneke van Heugten nam op afstand deel aan de vergadering.

Selectie en beoordelingscriteria

Uit 49 inzendingen heeft de werkgroep van de Carla Atzema Soroptimistprijs een shortlist samengesteld van acht genomineerden: vijf voor de hoofdprijs en drie voor de aanmoedigingsprijs. De jury heeft alle genomineerde werken beoordeeld aan de hand van vijf criteria:

1. Journalistieke kwaliteit en methodologie
 2. Relevantie voor de positie van vrouwen
 3. Originaliteit en vernieuwing
 4. Bereik en maatschappelijke impact
 5. Intersectionaliteit
-

Hoofdprijs — De genomineerden

De jury heeft de vijf genomineerde werken voor de hoofdprijs uitgebreid besproken. Hieronder volgt een toelichting per werk.

Sunny Bergman — Blauwe ballen en andere verkrachtingsmythes (documentaire + webserie)

De documentaire van Sunny Bergman vertolkt een persoonlijk gedreven filmessay over systematisch seksueel geweld en de mythes die dat in stand houden. De jury waardeerde de emotionele kracht van het werk en de moed die nodig was om het te maken. Bijzonder sterk vond de jury dat ook mannen werden geïnterviewd en dat het werk intersectioneel van opzet was: er kwamen getuigen aan het woord met uiteenlopende achtergronden. De combinatie van de film en de bijbehorende webserie bood bovendien ruimte voor verdere verdieping. Het bereik was indrukwekkend: de film werd circa 250.000 keer bekeken en vond zijn weg naar middelbare scholen, universiteiten en politieacademies.

Devika Partiman — Stem op een vrouw. De strijd voor vrouwen in de politiek (boek)

Het boek van Devika Partiman reconstrueert de geschiedenis van vrouwen in de Nederlandse politiek met een intersectionele blik en brengt verhalen naar voren die dreigden te worden vergeten — zoals de bijdrage van Tara Singh Varma als eerste vrouw van kleur in de Tweede Kamer. De jury prees de heldere schrijfstijl en de aanpak om veelgehoorde tegenargumenten over representatie systematisch te ontleden. Ook de aandacht voor het Caribisch deel van Nederland werd als verrijking gezien. Het boek heeft impact: het wordt breed gebruikt in politieke netwerken en draagt bij aan een beter begrip van de geschiedenis van vrouwen in de Nederlandse politiek.

Débora Votquenne & Doruntina Islamaj — Diagnose: Endometriose? (documentaire)

Deze onderzoeksjournalistieke documentaire voor het VRT-programma Pano belicht een vrouwspecifieke aandoening die wereldwijd naar schatting 190 miljoen mensen treft, maar structureel wordt onderschat en onderbehandeld. De jury prees de degelijke journalistieke opbouw: de documentaire combineert persoonlijke getuigenissen met onderzoek naar het medische terugbetalingssysteem en interviews met experts in binnen- en buitenland. De vergelijking met de bekendheid en behandeling van prostaatkanker vond de jury treffend en effectief.

De beleidsimpact was concreet aantoonbaar: de Belgische minister van Volksgezondheid verwees expliciet naar de documentaire in het federale parlement, wat leidde tot opname van endometriose in het regeerakkoord en de start van een Nationaal Endometrioseplan. De documentaire werd de best bekeken aflevering van het seizoen met ruim 800.000 kijkers en won de Belfius Persprijs.

Ariane Hendriks & Ingrid Vledder — Met liefde heeft het niets te maken (boek)

Dit boek over intieme terreur – de meest gevaarlijke en meest onderschatte variant van partnergeweld – ontving brede lof van de jury. Hendriks en Vledder schrijven vanuit jarenlange professionele ervaring als respectievelijk advocaat en beleidsmedewerker vrouwenrechten, en weten die expertise te vertalen naar een toegankelijk en tegelijkertijd analytisch scherp werk. De jury leerde van dit boek: het legt bloot hoe het familierecht en de hulpverlening structureel tekortschieten bij slachtoffers van intieme terreur, hoe plegers daardoor worden gefaciliteerd, en hoe dit in de ernstigste gevallen leidt tot femicide of zelfdoding van slachtoffers.

De jury prees met name de manier waarop de auteurs persoonlijke casuïstiek uit hun praktijk verweven met juridische analyse en concrete aanbevelingen voor stelselwijziging. Het boek adresseert zowel slachtoffers en hun naasten als professionals in de juridische en

hulpverleningssector, wat een brede maar coherente doelstelling is die het werk weet waar te maken. De intrinsieke motivatie van de auteurs is voelbaar zonder dat het werk zijn analytische distantie verliest. De eerste druk van 1500 exemplaren was binnen een week uitverkocht; inmiddels zijn er vier drukken. De beleidsimpact is concreet: het boek heeft geleid tot gesprekken met de staatssecretaris van Justitie over herziening van wet- en regelgeving rond intieme terreur.

De jury had op onderdelen graag meer intersectionele diepgang gezien — met name over de wijze waarop achtergrond en afkomst van slachtoffers van invloed kunnen zijn op hoe zij door het systeem worden behandeld. Dat neemt niet weg dat de jury unaniem oordeelde dat dit werk het meest voldeed aan de criteria van de prijs.

Ilse De Witte — Vrouwen willen meer dan een roze creditcard (boek)

Het boek van Ilse De Witte behandelt een onderwerp dat de jury als urgent en waardevol beschouwt: de financiële ongelijkheid tussen mannen en vrouwen, doorheen alle levensfasen. Het is het enige werk in de selectie dat vrouwen en economische zelfstandigheid centraal stelt; een invalshoek die de jury nadrukkelijk onderschrijft en die meer aandacht verdient in het publieke debat. De jury spreekt de hoop uit dat dit urgente onderwerp in toekomstig werk nog verder wordt uitgediept.

Winnaar hoofdprijs

Ariane Hendriks & Ingrid Vledder — Met liefde heeft het niets te maken

De jury kent de Carla Atzema Soroptimistprijs 2026 toe aan Ariane Hendriks en Ingrid Vledder voor hun boek *Met liefde heeft het niets te maken*. Over het herkennen en stoppen van intieme terreur.

Dit boek maakt iets zichtbaar wat voor velen onzichtbaar is: intieme terreur als een patroon van controle, dwang en isolatie dat structureel verschilt van andere vormen van partnergeweld, maar door het rechtssysteem en de hulpverlening onvoldoende als zodanig wordt herkend. Elke 8 dagen wordt in Nederland een vrouw gedood door femicide, in veel gevallen voorafgegaan door intieme terreur. Toch worden slachtoffers nog altijd te vaak benaderd als medeverantwoordelijk voor een ‘vechtscheiding’ — met alle juridische en menselijke gevolgen van dien.

Hendriks en Vledder schreven dit boek vanuit diepgewortelde vakkennis en slaagden erin die kennis te vertalen naar een werk dat zowel toegankelijk als grondig is. Ze beschrijven niet alleen het probleem, maar analyseren ook waar het systeem faalt en wat er anders moet. Dat doen ze met casuïstiek uit de praktijk, met juridische precisie en met een onmiskenbaar gevoel voor urgentie.

De jury was geraakt door de manier waarop de auteurs erin slaagden de lezer iets te leren zonder te betuttelen, en de positie van slachtoffers te versterken zonder hen te reduceren tot hun slachtofferschap. Dit boek geeft professionals handvatten, beleidsmakers feiten, en slachtoffers erkenning, wat een zeldzame combinatie is binnen de feministische journalistiek. De impact is al aantoonbaar: het werk heeft geleid tot gesprekken op politiek niveau over herziening van wetgeving.

De jury is ervan overtuigd dat dit boek een blijvende bijdrage levert aan het debat over geweld tegen vrouwen in Nederland, en dat het werk toekomt aan iedereen die werkt aan een samenleving waarin vrouwen veilig kunnen zijn.

Aanmoedigingsprijs — De genomineerden

De jury beoordeelde drie werken voor de aanmoedigingsprijs. Bij de aanmoedigingsprijs weegt de jury naast de kwaliteit van het werk ook de positie van de maker mee: de prijs is bedoeld voor veelbelovend journalistiek werk dat nog ruimte heeft om te groeien, of voor makers die werken zonder de middelen en het netwerk van gevestigde media-instellingen.

Séline van Gool — Intieme Terreur (boek)

Het boek van Séline van Gool getuigt van persoonlijke moed en stelt een maatschappelijk urgent onderwerp aan de orde: intieme terreur als vorm van partnergeweld en de wijze waarop slachtoffers door overheid en rechtssysteem in de steek worden gelaten. De jury was geraakt door de indringende toon en de kwetsbaarheid waarmee de auteur haar ervaringen deelt.

De jury oordeelde dat het werk in zijn huidige vorm niet volledig voldoet aan de journalistieke criteria van de prijs. Dat neemt niet weg dat de jury groot respect heeft voor wat Séline van Gool heeft gedaan: een moeilijk en onderschat onderwerp bespreekbaar maken vanuit eigen ervaring vergt moed, en haar boek heeft aantoonbaar mensen bereikt die zich in haar verhaal herkennen.

Esther Chavannes (namens Pointer Data, KRO-NCRV) — Onveilige plekken voor vrouwen in Nederland (dataonderzoek en interactieve kaart)

Het project Onveilige plekken is methodologisch het meest innovatieve werk in de aanmoedigingscategorie. De interactieve kaart met meer dan 14.000 door vrouwen ingezonden locaties maakt op een directe en inzichtelijke manier zichtbaar hoe klein Nederland is voor vrouwen die onveilige plekken vermijden. De enquête werd vertaald in zes talen – waaronder Turks, Arabisch en Pools – om zo breed mogelijk te kunnen worden ingevuld. Het project heeft politieke doorwerking gehad: naar aanleiding van het onderzoek zijn Kamervragen gesteld en gebruiken gemeenten, provincies en anti-discriminatieorganisaties de data.

Handan Tufan — 41 keer Mashallah (foto- en storytellingproject)

Het project 41 keer Mashallah brengt de verhalen en portretten van 41 vrouwen uit verschillende gemeenschappen in Amsterdam samen, gepubliceerd op de website van het Amsterdam Museum als onderdeel van het project Vrouwen van Amsterdam. De titel verwijst naar een uitdrukking die in Turkse en aanverwante culturen door vrouwen wordt gebruikt om kracht en solidariteit uit te spreken.

De jury waardeerde de intimiteit en warmte van de portretten, en de manier waarop het project vrouwen een stem geeft buiten de stereotiepe kaders waarmee zij doorgaans worden afgebeeld. Verschillende juryleden werden geraakt door individuele verhalen. Het project toont ook een groep vrouwen die in andere journalistieke producties minder snel aan het woord komen.

De jury besprak ook de positie van de maker: Handan Tufan is een Koerdische filmmaker en journalist die in Turkije heeft gewerkt voor de eerste vrouwennieuwsorganisatie van het land, en in 2017 vanwege haar werk naar Nederland moest vluchten. In Nederland heeft zij haar journalistieke werk voortgezet, maar zonder het netwerk en de institutionele steun waarop veel van haar collega's kunnen terugvallen. Dit project heeft zij gerealiseerd zonder de middelen van een grote omroep of redactie.

Winnaar aanmoedigingsprijs

Handan Tufan — 41 keer Mashallah

De jury kent de aanmoedigingsprijs 2026 toe aan Handan Tufan voor haar project 41 keer Mashallah.

De aanmoedigingsprijs is bedoeld voor werk dat veelbelovend is en voor makers die ruimte verdienen om verder te groeien. Handan Tufan beantwoordt aan beide criteria. Zij is een gevormd journaliste met een helder feministisch perspectief en een bewuste werkwijze, maar zij werkt in Nederland zonder het netwerk en de redactionele infrastructuur die haar collega's bij grote omroepen ter beschikking staan. Dat zij desondanks een project als 41 keer Mashallah heeft kunnen realiseren, spreekt voor haar doorzettingsvermogen en haar journalistieke kracht.

Het project zelf laat vrouwen zien die in het publieke debat zelden zo worden geportretteerd: in hun veelzijdigheid, hun kracht en hun gemeenschapszin. De titel — een uitdrukking die in Turkse en aanverwante culturen wordt gebruikt om bescherming en waardering uit te spreken — geeft het project een culturele diepte die resoneert bij de vrouwen die erin zijn opgenomen. De jury was geraakt door de intimiteit van de foto's en de kwaliteit van de afzonderlijke verhalen.

De jury spreekt de hoop uit dat deze prijs bijdraagt aan de verdere ontwikkeling van het werk van Handan Tufan, en aan de zichtbaarheid van de vrouwen die zij in beeld brengt.

Slotwoord

De werken die dit jaar voor de Carla Atzema Soroptimistprijs zijn genomineerd, laten zien dat feministische journalistiek in Nederland en België vitaal en divers is. Ze gaan over seksueel geweld en economische ongelijkheid, over de gezondheidszorg en de openbare ruimte, over politiek en recht. Ze wordt gemaakt door onderzoekers en advocaten, door documentairemakers en fotografen, door mensen met grote platforms en door mensen die helemaal opnieuw zijn begonnen.

Wat de winnende werken verbindt, is dat ze iets zichtbaar maken wat verborgen was en dat doen met journalistieke integriteit, inhoudelijke diepgang en een duidelijk besef van waarvoor ze het doen. De jury hoopt dat de prijs bijdraagt aan de erkenning van dat werk, en aan het besef dat feministische journalistiek geen niche is, maar een noodzaak.

De jury van de Carla Atzema Soroptimistprijs 2026:

Maartje Laterveer (voorzitter)

Carolien Demey

Zoë Papaikonomou

Emine Uğur

Janneke van Heugten

Amsterdam, april 2026